

Arbetsmarknadsdepartementet

Informellt videomöte (sysselsättning och socialpolitik)
den 3 december 2020

Kommenterad dagordning

1. Nytt arbete – människocentrerat arbete: säkerställande av rättvisa
arbetsvillkor och social skydd i plattformsekonomin

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Diskussionspunkt. Riktlinjedebatt.

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Dokument:

13078/2020

Förslagets innehåll:

Det tyska ordförandeskapet har tagit fram ett diskussionsunderlag om rättvisa villkor i plattformsekonomin. Syftet är att föra en diskussion om vilka åtgärder som bäst hanterar utmaningarna i plattformsekonomin och var behovet av handling är som störst. Syftet är också att diskutera vilken roll EU ska spela för att förbättra plattformsarbetarens villkor och på vilka områden regelverk på EU-nivå kan vara användbara.

Som bakgrund lyfts bland annat att utvecklingen av plattformsekonomin bidrar till nya jobbmöjligheter och sänker hindren för arbetare att komma in på arbetsmarknaden. Samtidigt associeras plattformsarbete med osäkra villkor.

I diskussionsunderlaget konstateras bland annat att covid-19 pandemin har belyst plattformsarbetares viktiga roll, samtidigt som covid-19 pandemin också förvärrat de osäkra förhållanden som plattformsarbetare redan verkat under.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar diskussionen.

Regeringen avser i diskussionen lyfta betydelsen av den sociala dialogen för att möta utmaningar i plattformsekonomin och att nationella arbetsmarknadsmodeller och parternas autonomi respekteras. Det är också viktigt att kompetensfördelningen mellan EU och medlemsstaterna respekteras.

2. Övriga frågor (Sysselsättning och sociala frågor)

a) Direktiv om tillräckliga minimilöner i EU

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden och kommissionen.

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Förslagets innehåll:

Den 28 oktober 2020 presenterade kommissionen ett förslag till direktiv om tillräckliga minimilöner i EU. Direktivförslaget har som mål att säkerställa att arbetstagarna i unionen skyddas med tillräckliga minimilöner som tillåter en skälig levnadsstandard var de än arbetar. Direktivets syfte är att fastställa en ram på unionsnivå för att säkerställa både att minimilönerna sätts på en

lämplig nivå och att arbetstagarna får tillgång till minimilöneskydd, i form av en lagstadgad minimilön eller löner som sätts enligt kollektivavtal. Ingenting i direktivet får tolkas som en skyldighet för medlemsstater där lönesättningen uteslutande säkerställs genom kollektivavtal att införa en lagstadgad minimilön eller att göra kollektivavtal allmänt tillgängliga. I direktivförslaget finns bestämmelser som ska tillämpas av alla medlemsstater. Exempel på sådana bestämmelser är artiklar om definitioner, om främjande av kollektiva förhandlingar om lönesättning, om övervakning och uppgiftsinsamling, om rätt till prövning och skydd mot ogynnsam behandling samt om sanktioner. Ett kapitel avser endast medlemsstater med lagstadgade minimilöner. I det kapitlet finns bl.a. artiklar om minimilöners tillräcklighet, om variationer av och avdrag från minimilöner liksom om arbetstagares faktiska tillgång till lagstadgade minimilöner.

Förslaget behandlas vid tre tillfällen under november 2020. Medlemsstaterna söker klargöranden om förslagets innebörd.

Förslag till svensk ståndpunkt:

För det fall det blir en diskussion avser regeringen göra ett inlägg i enlighet med tidigare förankrad ståndpunkt i arbetsmarknadsutskottet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Senast regeringen överlade med arbetsmarknadsutskottet var den 17 september 2020. En ny överläggning är planerad till den 8 december 2020. Information om förhandlingarna lämnas löpande till arbetsmarknadsutskottet, senast den 24 november 2020.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingarna fortsätter under det portugisiska ordförandeskapet.

Faktapromemoria:

-

- b) Direktiv om carcinogener och mutagena ämnen på arbetsplatsen (Fjärde omgången)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 22 september förslag till en fjärde revidering av carcinogen- och mutagendirektivet. Direktivet behöver uppdateras regelbundet på grundval av tillgänglig kunskap inklusive vetenskapliga och tekniska uppgifter. Kommissionen fortsätter därför att uppdatera direktivet för att ytterligare bidra till ett bättre skydd för arbetstagare genom att hålla jämna steg med den nya vetenskapliga och tekniska utvecklingen.

Syftet med carcinogen- och mutagendirektivet är att förbättra arbetsmiljön genom att minska exponeringen för cancerframkallande och mutagena ämnen i arbetet, förbättra EU-lagstiftningens ändamålsenlighet samt skapa större tydlighet och rättvisare konkurrensvillkor.

En första revidering av carcinogen- och mutagendirektivet antogs av Europaparlamentet och rådet i december 2017. En andra revidering av direktivet antogs i januari 2019 och en tredje revidering av carcinogen- och mutagendirektivet antogs i juni 2019.

Den fjärde revideringen innebär att gränsvärden och en anmärkning om hudexponering för akrylnitril läggs till direktivet, att gränsvärden och en anmärkning om hud – och luftvägssensibilisering för nickelföreningar läggs till direktivet samt att befintligt gränsvärde för bensen revideras. Den befintliga anmärkningen om hudexponering för bensen har också behållits. Under förhandlingen i rådsarbetsgruppen har en anmärkning om hudsensibilisering för akrylnitril lagts till.

c) Förordning om europeiska globaliseringsfonden 2021–2027**Vilken typ av behandling förväntas i rådet:**

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet förväntas informera om förhandlingen. Informella trepartssamtal pågår fortfarande och det finns ännu ingen preliminär överenskommelse.

- d) Revidering av förordningarna om samordningen av de sociala trygghetssystemen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Ardalan Shekarabi

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet förväntas informera om förhandlingen. Informella trepartssamtal pågår fortfarande och det finns ännu ingen preliminär överenskommelse.

- e) Rådets beslut om medlemsstaternas bemyndigande att ratificera ILO konventionen (nr 190) om våld och trakasserier

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Förslagets innehåll:

Information från ordförandeskapet om processen för bemyndigande som ger för medlemsstaterna möjlighet att ratificera ILO:s konvention (nr 190) om våld och trakasserier i arbetslivet. Konventionen antogs av ILO:s arbetskonferens i juni 2019.

EU måste enligt fördraget ge bemyndigande om internationella fördrag berör områden med EU-kompetens.

Beslut om allmän inriktning skulle ha fattats i mars 2020 men sköts upp pga. Covid-19. Common accord skulle troligen behövas för antagande och det förutsätter alla medlemsländer ställer sig bakom den allmänna inriktningen.

- f) Rådsrekommendation om romsk jämlikhet, inkludering och deltagande

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Amanda Lind

Förslagets innehåll:

Det tyska ordförandeskapet kommer att informera om arbetet med nytt europeiskt strategiskt ramverk för romsk jämlikhet, inkludering och deltagande 2020–2030.

Ramverket utgår från de tre horisontella områdena jämlikhet, inkludering och delaktighet och omfattar också fyra tematiska områden: utbildning, arbete, hälsa och boende. Ramverket utgör en ambitionshöjning och konkretisering jämfört med nuvarande ramverk, som löper ut 2020, och syftar till att fortsatt verka för förbättrade levnadsvillkor för Europas romska befolkning. Jämfört med tidigare ramverk finns ett tydligare intersektionellt perspektiv och ett ökat fokus på att motverka antiziganism. Ramverket ska ligga till grund för medlemsstaternas nationella strategier för romsk inkludering.

Kommissionen har i samband med ramverket också presenterat förslag till en rådsrekommendation om implementeringen av ramverket som för närvarande behandlas i rådsarbetsgrupp. Beslut om dessa väntas tas i mars 2021.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Konstitutionsutskottet har fått skriftlig information till sammanträde 3 november.

- g) Den europeiska funktionshinderstrategi 2010–2020 (utvärdering)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av kommissionen.

Ansvarigt statsråd:

Lena Hallengren

Förslagets innehåll:

Kommissionen väntas informera om den genomförda utvärderingen av den innevarande funktionshindersstrategin.

- h) Socialt trepartstoppmöte (den 14 oktober 2020)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Förslagets innehåll:

Det tyska ordförandeskapet väntas informera om det sociala trepartstoppmötet (videokonferens) den 14 oktober 2020.

Huvudtemat för detta sociala trepartstoppmöte var hur man tillsammans kan genomföra en inkluderande ekonomisk och social återhämtning i Europa.

Toppmötet ska sammanträda minst två gånger om året. Mötena ska anordnas före Europeiska rådets vårmöte respektive höstmöte. Toppmötena utgör ett tillfälle till diskussioner mellan Europeiska rådets och kommissionens ordförande, rådets sittande ordförandeskap, de två närmast följande ordförandeskapen samt arbetsmarknadens parter på EU-nivå. Ministrarna från rådets tre ordförandeskap och ansvarig kommissionär deltar också.

- i) **Handlingsplan för att genomföra europeiska pelaren för sociala rättigheter**

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av kommissionen.

Ansvarigt statsråd:

Hans Dahlgren

Förslagets innehåll:

Kommissionen förväntas informera om den aviserade handlingsplanen för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Handlingsplanen är aviserad till februari 2021.

- j) **Inkommande ordförandeskapets arbetsprogram**

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av den portugisiska delegationen.

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

3. En jämställd union? Hur ska kommissionens jämställdhetsstrategi 2020–2025 genomföras för att uppnå lika deltagande på arbetsmarknaden för kvinnor och män

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Diskussionspunkt. Riktlinjedebatt.

Ansvarigt statsråd:

Åsa Lindhagen

Dokument:

13093/2020

Förslagets innehåll:

Det tyska ordförandeskapets styrdokument redogör i korthet för de tre pelarna i kommissionens jämställdhetsstrategi. Jämställdhetsstrategin understryker att kvinnors och mäns lika arbetskraftsdeltagande är en förutsättning för att uppnå jämställdhet inom unionen. Trots detta kvarstår ett sysselsättningsgap mellan könen på över 10 procentenheter.

Kvinnors arbetskraftsdeltagande hänger nära ihop med fördelningen av det oavlönade hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att delta i avlönat arbete och i oavlönat omsorgsarbete. Kommissionen vill därför fortsätta att stötta medlemsstaternas arbete med att förbättra tillgängligheten till barnomsorgen, den sociala omsorgen och till hushållstjänster i allmänhet. Kommissionen uppmanar samtidigt medlemsstaterna att införliva relevanta EU-rättsakter som berör jämställdhet och arbetsrätt.

Varken kvinnor eller män ska behöva se sin frihet kringkuren av institutionella, politiska eller legala ramverk. Inte heller ska de behöva se sin frihet kringkuren av sociala normer eller könsstereotyper som begränsar deras val.

Jämställdhetsstrategin fokuserar på kvinnor och män, flickor och pojkar i alla sin mångfald. Ordförandeskapet undrar hur detta kan avspeglas i de policys

som har som mål att uppnå ett jämställt arbetskraftsdeltagande och en jämn fördelning av det oavlönade hem- och omsorgsarbetet inom EU?

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar diskussionen.

Sverige välkomnar strategin och regeringen avser i diskussionen lyfta att en väl utbyggd barn- och äldreomsorg samt särbeskattning och en jämställd föräldraförsäkring i Sverige utgör viktiga förklaringar till att Sverige har EU:s högsta arbetskraftsdeltagande för kvinnor. Vidare avser regeringen lyfta vikten av trygga arbetsplatser och en arbetsmiljö fri från sexuella trakasserier. Regeringen avser också att upprepa tidigare uppmaning om att Barcelonamålen bör uppdateras. Vidare avser regeringen uppmärksamma EIGE:s rapport "Gender inequalities in care and consequences on the labour market", särskilt den del av rapporten som introducerar idén om att sätta mål för äldreomsorgen. Först när det finns en väl utbyggd barn- och äldreomsorg kan kvinnor utöva ett fritt val beträffande lönearbete. För att uppnå en jämställd fördelning av det oavlönade hem- och omsorgsarbetet är det också viktigt att könsstereotyper motarbetas, något regeringen avser att lyfta. Slutligen avser regeringen understryka vikten av att kommissionens task force för jämställdhet får goda förutsättningar att arbeta.

4. Övriga frågor (Jämställdhet)

a) Antidiskrimineringsdirektivet (artikel 19)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Åsa Lindhagen

Förslagets innehåll:

Förhandlingarna om direktivförslaget är fortsatt låsta. Ordförandeskapet har skickat ut en enkät till medlemsländerna och därefter sammanställt svaren från enkäten. Ordförandeskapet förväntas informera om utfallet.

b) Hbtqi-jämlikhetsstrategi och konferens om intersektionalitet och hbtqi-frågor inom EU (18–19 november 2020)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av kommissionen och ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Åsa Lindhagen

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 11 november meddelandet En jämlikhetsunion: Hbtqi-jämlikhetsstrategi för 2020–2025. Meddelandet utgör den första strategin i sitt slag inom EU. Kommissionen väntas informera om strategin.

Ordförandeskapet höll den 18–19 november en konferens om hbtqi-frågor inom EU. Ordförandeskapet väntas informera om utkomsten av denna.

c) Informell videokonferens med EU:s jämställdhetsministrar (20 november 2020)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Åsa Lindhagen

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet höll den 20 november ett informellt videomöte för EU:s jämställdhetsministrar för att diskutera goda exempel vad gäller arbetet mot våld mot kvinnor och ett EU-gemensamt nödnummer för nationella hjälpsnummer för våldsutsatta kvinnor.

- d) Gemensam deklARATION av EU:s medlemsstater om stöd till familjer och bekämpande av barnfattigdom i ljuset av covid-19
(egen översättning)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av ordföranden.

Ansvarigt statsråd:

Lena Hallengren

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet väntas informera om en deklARATION från trio-ordförandeskapet om stöd till familjer och bekämpande av barnfattigdom i ljuset av covid-19.

- e) Inkommande ordförandeskapets arbetsprogram

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt. Föredragande av den portugisiska delegationen.

Ansvarigt statsråd:

Åsa Lindhagen